Mars Hes

Marceline (Mars) Elisabeth Hes is geboren op 18 oktober 1933 in Den Haag. Ze was de dochter van Iwan Emile Hes (1907) en Renée Valentine Rosalie Polak (1908-1991). Haar ouders trouwden in 1932 in Den Haag. Ze had een zusje Janneke (Zus) Renée (1938) en Joyce Clothilde (1946). Haar ouders waren beiden advocaat en procureur.

Mars groeide op in Den Haag en is nog geen 7 jaar als de oorlog uitbreekt. In de jaren daarna wordt haar ooit zo zorgeloze wereld steeds kleiner. Ze leert onzichtbaar te zijn, zichzelf weg te cijferen. Ze woonden in Den Haag op Koninginnegracht 10. Haar vader adviseerde secretaris-generaal Frederiks over de zogeheten Barneveldlijst, een groep bevoorrechte Joden. Ook het gezin Hes was onderdeel van deze groep en ze werden op 21 april 1943 geïnterneerd in kasteel De Schaffelaar op de Stationsweg in Barneveld. In de tijd van de grote deportaties vonden de leden van de Barneveld groep hier een veilig heenkomen. Maar de 670 Joodse Nederlanders werden op 29 september 1943 toch gedeporteerd naar Kamp Westerbork. Met haar moeder en zusje ging Mars naar Kamp Westerbork. Haar vader kon tijdens de evacuatie ontvluchten. Hij dook onder in Amsterdam en nam de schuilnaam Eskens aan. Zolang zijn vrouw en kinderen nog in Westerbork waren, lukte het hem om contact met hen te houden, zowel legaal als clandestien. In het kamp veranderde haar moeder van een struise dame in een fysiek wrak met een sterke geest. De groep kreeg eigen barakken en hen werd verteld dat ze niet bang hoefden te zijn voor deportatie naar één van de vernietigingskampen.

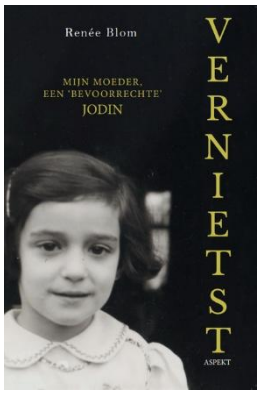
Op 4 september 1944 gingen ze toch op transport naar concentratiekamp Theresienstadt. Op 8 mei 1945 werden ze uiteindelijk bevrijd door het Russische leger waarna de Nederlandse overlevenden van Theresienstadt in drie groepen werden verdeeld. Groep 1 ging via allerlei omzwervingen naar Palestina, groep 2 keerde per trein terug naar Nederland en groep 3 werd met Dakota's teruggevlogen naar Eindhoven (Holland). Op 25 juni 1945 kwam Mars met haar moeder en zusje en de anderen van de Barneveldgroep in Nederland terug. Ze gingen weer wonen in Den Haag.

Mars werd na de oorlog padvindster bij een padvindstersgroep in Den Haag. Ook haar jongste zusje, die in 1946 werd geboren, werd later padvindster. Mars trouwde met dhr van Oosterhoff.

Ze is overleden 26 december 2008 in Nieuwegein.

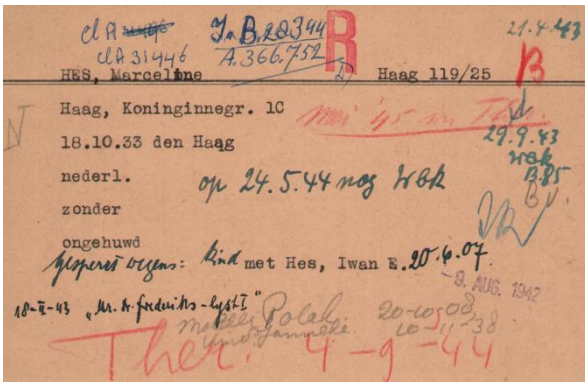
De Joden van de Barneveldgroep kregen na de oorlog de titel 'bevoorrechte joden'. Iets waar Mars haar leven lang mee zou worstelen. Ze overleefde de oorlog, maar ze verloor haar jeugd, haar onschuld, haar vroegste herinneringen en haar levenslust. En ook na de oorlog bleef het een kwestie van overleven. Haar dochter Renée Blom schreef in 2020 het boek

Vernietst, Mijn moeder, een 'bevoorrechte' Jodin. Hierin beschrijft ze op indringende wijze de belevenissen van haar moeder tijdens de Tweede Wereldoorlog en de moeizame relatie met haar moeder na de oorlog.

Meer informatie

Registration Iwan Emile Hes & Renée Valentine Rosalie Polak & Marceline Elisabeth Hes & Janneke Renée Hes in 1913 in 's-Gravenhage (Netherlands) » Open Archives
Huwelijk Iwan Emile Hes & Benjamin Hes & Elisabeth Margot Boasson & Renée Valentine Rosalie Polak & Maurits Polak & Salina Cohen op 20 december 1932 te 's-Gravenhage » Open Archieven
Marceline Elisabeth Hes (Den Haag, 18 oktober 1933 - Nieuwegein, 26 december 2008) - Oorlogsbronnen.nl
Iwan E Hes (locatie onbekend, 20 juni 1907 - locatie onbekend, datum onbekend) - Oorlogsbronnen.nl
Vernietst / Boeken | Renée Blom - Auteur
Online Familieberichten: Overleden: Marceline Hes (26-12-2008)
Marceline Elisabeth Hes - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie
Renée Valentine Rosalie Hes-Polak - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie
de Barneveld groep - joodsamsterdam
Over de Barneveld groep. | Joods Monument
Barneveldgroep.nl – Herdenken om niet te vergeten
Herdenking ontruiming van de Barneveldgroep 29 september 1943
Dagboek Mr. I.E. Hes (alias Mr. J. Eskes) 1 Jan - 4 mei 1945 - Oorlogsbronnen.nl
Centraal registratiebureau voor joden.

HES, Marceline Haag 119/25
Haag, Koninginnegr. 1C
18.10.33 den Haag
nederl.
zonder
ongehuwd
gesproken tegen: kind met Hes, Iwan E. 20.6.07

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.